

Gospod dr. Anton Olaj
generalni direktor Policije

Številka: 0602-33/2021/1 (141-02)
Datum: 29. 9. 2021

Na podlagi 23. člena Zakona o državni upravi (Uradni list RS, št. 113/05 – UPB, 89/07 – odl. US, 126/07 – ZUP-E, 48/09, 8/10 – ZUP-G, 21/12, 47/13, 12/14, 90/14, 51/16, 36/21 in 82/21) in četrtega odstavka 4. člena Zakona o organiziranosti in delu v policiji (Uradni list RS, št. 15/13, 11/14, 86/15, 77/16, 77/17, 36/19, 66/19 – ZDZ in 200/20; ZODPol) izdajam

USMERITVE IN OBVEZNA NAVODILA za pripravo načrta dela policije v letu 2022

Usmeritve in obvezna navodila za pripravo načrta dela policije v letu 2022 temeljijo na ugotovitvah o delovanju policije na podlagi njenega poročanja Ministrstvu za notranje zadeve RS (v nadaljnjem besedilu: MNZ), ugotovitvah nadzorov in pritožbenih postopkov zoper delo policistov, razgovorih z vodstvi policijskih uprav ter nekaterih organizacijskih enot Generalne policijske uprave, razgovoru s predstavniki Varuha človekovih pravic Republike Slovenije (RS), Vrhovnega državnega tožilstva RS, spremljanju sodne prakse in udejanjanju prednostnih nalog, ki izhajajo iz Temeljnih usmeritev za pripravo srednjeročnega načrta razvoja in dela policije v obdobju 2018–2022¹ ter iz drugih strateških dokumentov Državnega zbora RS, Vlade RS in MNZ.

I.

URESNIČEVANJE STRATEŠKIH CILJEV

1 Preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje kaznivih dejanj

- 1.1 Policija mora v prvem polletju vzpostaviti delovanje sistema ETIAS² (predvidoma aprila 2022), skozi katerega se bo uvedlo elektronsko preverjanje vstopnih pogojev državljanov tretjih držav iz brezvizumskih držav v schengensko območje.

¹ Dokument MNZ RS, št. 007-185/2017/1 (141-02), 23. 5. 2017.

² European Travel Information and Authorization System.

- 1.2 Policija mora novo Navodilo o evidentiranju kaznivih dejanj čim prej ustrezno implementirati v delo in nad njegovo uporabo izvajati ustrezen nadzor.
- 1.3 Nadaljuje naj z ukrepi za skrajševanje policijskih preiskav in zmanjšanje zaostankov pri dopolnjevanju kazenskih ovadb na zahtevo pristojnih državnih tožilcev.
- 1.4 Zagotoviti mora dosledno izvajanje usmeritev o enotnem načinu popisovanja prilog kazenske ovadbe in poročila v dopolnitev kazenske ovadbe,³ ki so ključnega pomena tudi za uvajanje e-poslovanja v kazenskih zadevah.
- 1.5 Policija je dolžna pri obravnavi tajnih podatkov, ki se nanašajo na prikrite preiskovalne ukrepe, zagotoviti spoštovanje določb Zakona o tajnih podatkih, Uredbe o varovanju tajnih podatkov in internega navodila MNZ glede distribucije dokumentov pristojnim tožilstvom in sodiščem ter preklica tajnosti.
- 1.6 Policiji nalagam, da okrepi aktivnosti na področju odkrivanja in preprečevanja ekološke kriminalitete. Pri tem naj se okrepi tudi sodelovanje z drugimi deležniki na področju varstva okolja in lokalnim prebivalstvom.
- 1.7 Zaradi večjega tveganja in novih pojavnih oblik kibernetске kriminalitete,⁴ mora policija okrepiti učinkovito in tesno sodelovanje z domačimi ter tujimi deležniki, s ciljem varne in hitre izmenjave informacij, znanja, izkušenj ter preiskovalnih taktik in metod. Zagotoviti mora tudi podporo delovanju Inovacijskega vozlišča EU za notranjo varnost.
- 1.8 Intenzivirati mora proaktivno delo na področju odkrivanja trgovine z ljudmi na vseh organizacijskih nivojih policije in okrepiti ozaveščanje policistov o njenih pojavnih oblikah in najbolj ranljivih skupinah.
- 1.9 S ciljem širitve ozaveščanja o nesprejemljivih ravnanjih na področju spolnih zlorab otrok, naj pristopi k vzpostavitvi interaktivnega preventivnega gradiva na spletni strani policije za otroke, ki še ne znajo brati.⁵
- 1.10 Policija naj na podlagi posodobljenega Akcijskega načrta za uresničevanje Strategije obvladovanja gospodarske kriminalitete v Republiki Sloveniji⁶ zagotovi njegovo intenzivno izvajanje.

2 Vzdrževanje javnega reda

- 2.1 Policija naj izdela smernice za uporabo instituta taktičnega preudarka, ki bodo omogočale nedvoumno ocenjevanje zakonite, strokovne in sorazmerne uporabe policijskih pooblastil ter pripomogle h krepitvi zaupanja notranje in zunanje javnosti. Smernice morajo slediti teoretičnim izhodiščem, da taktični preudarek lahko narekuje način izvedbe policijske

³ Dokumenta Policije, št. 024-23/2021/21 (22-16), 11. 5. 2021 in št. 024-23/2021/44 (22-16), 19. 7. 2021.

⁴ Z digitalizacijo se povečuje tudi tveganje kibernetскеga terorizma.

⁵ Usmeritev se nanaša na uresničevanje 3. cilja iz Akcijskega načrta za področje preiskovanja spolnih zlorab otrok za obdobje od 2021 do 2023 (dokument UKP GPU, št. 2310-731/2021/20 (2213-01), 13. 4. 2021.

⁶ Dokument Policije, št. 024-146/2011/102 (22-01), 20. 9. 2012.

naloge, ne pa tudi odločitve o njeni izvedbi ali neizvedbi, kadar gre za zakonsko dolžnost ukrepanja.

3 Zagotavljanje varnosti v cestnem prometu

- 3.1 Policija mora zagotoviti usklajeno delovanje različnih policijskih enot na področju zagotavljanja varnosti cestnega prometa (specializirane enote za nadzor prometa, postaj prometne policije in specializiranih enot avtocestne policije), ki bo zagotavljalo prisotnost policistov na najbolj problematičnih odsekih in krajih, zaradi preprečevanja ter odkrivanja hujših prekrškov, ukrepanja ob zastojih na cesti in drugih ogroženjih udeležencev v cestnem prometu.
- 3.2 Nadaljuje naj z usposabljanjem policijskih vodij na področju obravnave kaznivih dejanj s področja varnosti cestnega prometa.
- 3.3 Ker je alkoholiziranost voznikov še vedno eden izmed najpogostejših vzrokov prometnih nesreč, naj policija aktivneje nadaljuje z opremljanjem policijskih enot z etilometri.⁷

4 Vzdrževanje varnosti državne in zunanje schengenske meje ter preprečevanje nezakonitih migracij

- 4.1 Policija je dolžna zagotoviti vzpostavitev in delovanje sistema EES⁸ za evidentiranje prehodov državljanov tretjih držav na zunanjih mejah schengenskega območja. Še zlasti ob začetku njegovega delovanja (predvidoma maja 2022) mora zagotoviti strokovno pomoč policijskim enotam, da bo uvedba sistema čim manj vplivala na podaljšanje postopkov na mejnih prehodih.
- 4.2 Na podlagi sprejete Strategije skladnega upravljanja državne meje Republike Slovenije (IBM Strategija)⁹ mora policija, kot glavni koordinator za njeno implementacijo, zagotoviti izvedbo vseh aktivnosti in ukrepov določenih s strategijo.
- 4.3 Za preprečevanje ilegalnih migracij mora še naprej zagotavljati učinkovito varovanje državne meje z vsemi razpoložljivimi resursi in z ukrepi slediti analizam tveganj ter situacijski sliki ilegalnih migracij.

5 Vzpostavitev soodgovornosti za zagotavljanje varnosti v lokalnih skupnostih

- 5.1 Nadaljuje naj z realizacijo akcijskega načrta¹⁰ za realizacijo Usmeritev za izvedbo nalog in ukrepov policije za izboljšanje varnosti ljudi in premoženja na območjih z romskimi naselji na območju PU Novo mesto in Ljubljana.¹¹ Po sprejetju Nacionalnega programa

⁷ Minister za notranje zadeve je to naložil policiji že z Usmeritvami in obveznimi navodili št. 2/2017, točka III. (dokument MNZ, št. 0602-13/2017/1 (141-02), 5. 7. 2017), vendar je stanje vsako leto slabše. V letu 2021 je v vseh policijskih enotah le še 11 etilometrov (devet delujočih).

⁸ Entry/exit system.

⁹ Strategija je trenutno še v fazi priprave (glej vladno gradivo - Predlog Odloka o Strategiji skladnega upravljanja državne meje Republike Slovenije (IBM Strategija), št. 007-473/2021 (EVA 2021-1711-0062)).

¹⁰ Dokument Policije, št. 095-1/2021/66 (211-01), 24. 8. 2021.

¹¹ Dokument MNZ, št. 0602-31/2021/1 (11-11), 11. 8. 2021.

ukrepov Vlade Republike Slovenije za Rome za obdobje 2021–2030 naj vključi tudi naloge policije iz tega programa (NPUR 2021-2030).¹²

6 Vodenje in upravljanje policije, ki omogočata učinkovito organizacijo dela

- 6.1 Po sprejetju sprememb in dopolnitev Zakona o nalogah in pooblastilih policije ter ZODPol naj pravočasno usposobi policiste za zakonito in strokovno izvajanje policijskih pooblastil.
- 6.2 Zaradi povečanja dovoljenega števila vpisnih mest rednih študentov in izpolnitve zakonske obveze za pridobitev višje strokovne izobrazbe do 1. januarja 2023 na podlagi 110. člena ZODPol, mora policija nadaljevati s pridobivanjem predavateljev na Višji policijski šoli, kar bo zagotovilo stabilen in kontinuiran izobraževalni proces v policiji.
- 6.3 Prekrškovni organi morajo pred sprejetjem odločitve skrbno ugotoviti dejansko stanje prekrška in sodišču odstopiti zadevo v nadaljnje reševanje samo ob zakonsko izpolnjenih pogojih, sicer pa samostojno odločati v okviru svojih pristojnosti.
- 6.4 Nadaljuje naj z zagotavljanem obdobjnega preverjanja strokovnega znanja policistov v obliki e-učilnice. Hkrati naj prične z aktivnostmi, da se uvede obvezno obdobjno preverjanje in predlaga ustrezne normativne spremembe.
- 6.5 Pospeši naj opremljanje specializiranih enot za nadzor državne meje in policijskih postaj za izravnalne ukrepe z označenimi policijskimi vozili (belo-modro-rumenih), pri čemer mora biti delež označenih vozil do konca leta najmanj polovica voznega parka posamezne policijske enote, zlasti pa mora zagotoviti njihovo uporabo.
- 6.6 Vodje organizacijskih enot morajo analizirati in ovrednotiti stroške nadurnega dela in pripravljenosti na domu. Za zmanjšanje teh stroškov je treba ustrezno reorganizirati obstoječe oblike in metode dela oziroma jih racionalizirati. Če je odrejeno nadurno delo in pripravljenost na domu upravičeno ter neizogibno, naj vodje predlagajo rešitve z dodatnimi zaposlitvami ali prerazporeditvami uslužbencev, da bo skupni strošek dela manjši.¹³

7 Krepitev ugleda policije

- 7.1 Nadaljevati mora z aktivnostmi na področju poznavanja osnovnih policijskih pooblastil in ukrepi za odpravo v nadzornih ter pritožbenih postopkih ugotovljenih pomanjkljivosti in nepravilnosti.
- 7.2 V primeru ugotovljenih nepravilnosti pri uporabi policijskih pooblastil v nasprotju s predpisi mora dosledno ugotavljati objektivno in subjektivno odgovornost posameznikov ter izpeljati ustrezne delovnopravne in druge postopke, vključno s postopki za odvzem policijskih pooblastil na podlagi 61. člena ZODPol.

¹² Osnutek programa je bil v javni obravnavi med 25. 5. in 25. 6. 2021, zato postopek sprejema še ni zaključen.

¹³ Na učinkovitejše izvajanje policijskih nalog se nanašata tudi točki 6.4 in 7.4 Usmeritev in obveznih navodil ministra za pripravo načrta dela policije v letu 2020 (dokument MNZ, št. 0602-27/2019/1 (141-02), 26. 9. 2019), ki še vedno nista realizirani. Pomanjkljiva realizacija usmeritev in obveznih navodil ministrice na področju kadrov je navedena tudi v mnenju Direktorata za policijo in druge varnostne naloge, št. 0602-16/2018/3 (141-02), 23. 5. 2018, ki so na posameznih področjih ostala nerealizirana.

- 7.3 Dosledno naj seznanja vse policiste s poročili in mnenji nadzornih mehanizmov (npr. Direktorata za policijo in druge varnostne naloge, Varuha človekovih pravic ...) ter ugotovitvami v pritožbenih postopkih.
- 7.4 Nadaljuje naj z uresničevanjem zavez iz Nacionalnega izvedbenega načrta Republike Slovenije za razvoj civilnih zmogljivosti kriznega upravljanja.

II.

Policija naj pri pripravi načrta dela za leto 2022 opredeli kazalnike za uresničitev nalog. Pri določitvi ciljev in kazalnikov naj upošteva merila njihove merljivosti, primerljivosti in preverljivosti ter objektivne možnosti njihovega uresničevanja.

III.

Policija pošlje letni načrt dela v potrditev ministru za notranje zadeve do 30. novembra 2021.

IV.

Te usmeritve in obvezna navodila začnejo veljati naslednji dan po vročitvi.

Aleš Hojs
minister